

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov **1/ P.**, bývajúceho v B., **2/ S.**, bývajúcej v B. a **3/ G.**, bývajúcej v B., zastúpených J., advokátom so sídlom v B., proti žalovaným **1/.**, so sídlom v B. zastúpenému J., advokátom so sídlom v B., **2/ I.**, bývajúcej v B., **3/ E.**, bývajúcej v B., **4/ E.**, bývajúcej V.2, **5/ J.**, bývajúcemu v B., **6/ H.**, bývajúcej v B., **7/ I.**, bývajúcemu v B., **8/ J.**, bývajúcemu v M., **9/ P.**, bývajúcemu v T., **10/ M.**, bývajúcej v B. a **11/ A.**, bývajúcej v B., **o vypratanie nehnuteľností, odstránenie na vlastné náklady dočasných stavieb, vonkajších úprav a trvalých trávnatých porastov**, vedenej na Okresnom súde Bratislava IV pod sp.zn. 11 C 112/1993, o dovolaní žalovaného 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 18. marca 2013 sp.zn. 6 Co 116/11 takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalovaného 1/ **o d m i e t a .**

Žalovaný 1/ je povinný zaplatiť žalobcom do troch dní náhradu trov dovolacieho konania 117,50 Eur na účet J., vedený vo VÚB, a.s. Bratislava, Č.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava IV (ďalej aj „súd prvého stupňa“ alebo „prvostupňový súd“) čiastočným rozsudkom z 19. novembra 2010 č.k. 11 C 112/1993-1429 rozhodol o žalobe týkajúcej sa nehnuteľností vo vlastníctve žalobcov, nachádzajúcich sa v katastrálnom území Devín, obec Devín, zapísaných na LV č. 2091 vedenom na Katastrálnom úrade v Bratislave, Správa katastra pre Hl. mesto SR Bratislavu, okres Bratislava IV. Žalovanému 1/ uložil povinnosť odstrániť na vlastné náklady dočasné stavby, vonkajšie úpravy a trvalé trávnaté porasty z pozemkov parcela č. X. - ostatné plochy o výmere 65 m², parcela č. X. - ostatné plochy o výmere 62 m² a parcela č. X. - záhrady o výmere 534 m², a to do 60 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovanej 2/ uložil povinnosť odstrániť na vlastné náklady dočasné stavby, vonkajšie úpravy a trvalé trávnaté porasty z pozemkov parcela č. X. - záhrady o výmere 233 m² a parcela č. X.X. zastavané plochy a nádvoría o výmere 20 m², a to do 60 dní

od právoplatnosti rozsudku. Eventuálny návrh, že žalovaná 2/ je povinná vypratáť pozemky parcela č. X. - záhrady o výmere 223 m² a parcela č. X.X. zastavané plochy a nádvorcia o výmere 20 m², a to do 30 dní od právoplatnosti rozsudku zamietol. Žalovanej 3/ uložil povinnosť vypratáť pozemky parcela č. X. - záhrady o výmere 266 m² a parcela č. X. - zastavané plochy a nádvorcia o výmere 35 m², a to do 60 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovanému 4/ uložil povinnosť vypratáť pozemky parcela č. X. zastavané plochy a nádvorcia o výmere 19 m² a parcela č. X. - záhrady o výmere 292 m², a to do 60 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovanému 5/ uložil povinnosť odstrániť na vlastné náklady dočasné stavby, vonkajšie úpravy a trvalé trávnaté porasty z pozemkov parcela č. X. - záhrady o výmere 223 m² a parcela č. X.0 - zastavané plochy a nádvorcia o výmere 23 m², a to do 60 dní od právoplatnosti rozsudku. Eventuálny návrh, že žalovaný 5/ je povinný vypratáť pozemky parcela č. X. - záhrady o výmere 223 m², a to do 30 dní od právoplatnosti rozsudku zamietol. Žalovanej 6/ uložil povinnosť vypratáť pozemok parcela č. X. - záhrady o výmere 231 m², a to do 60 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovanému 7/ uložil povinnosť odstrániť na vlastné náklady dočasné stavby, vonkajšie úpravy a trvalé trávnaté porasty z pozemku parcela č. X. - záhrady o výmere 190 m², a to do 60 dní od právoplatnosti rozsudku. Eventuálny návrh, že žalovaný 7/ je povinný vypratáť pozemok parcela č. X. - záhrady o výmere 190 m², a to do 30 dní od právoplatnosti rozsudku zamietol. Žalovaným 8/ a 9/ uložil povinnosť vypratáť pozemky parcela č. X. - záhrady o výmere 262 m² a parcela č. X.2 - zastavané plochy a nádvorcia o výmere 16 m², a to do 60 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovanej 10/ uložil povinnosť odstrániť na vlastné náklady vonkajšie úpravy a trvalé trávnaté porasty z pozemku parcela č. X. - záhrady o výmere 50 m², a to do 60 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovanej 11/ uložil povinnosť odstrániť na vlastné náklady vonkajšie úpravy a trvalé trávnaté porasty z pozemku parcela č. X. - záhrady o výmere 48 m², a to do 60 dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň vyslovil, že o ďalšej časti predmetu konania – o nároku žalobcov proti žalovaným o zaplatenie sumy titulom bezdôvodného obohatenia s príslušenstvom, o úhradu nákladov na platenie daní a o vzájomnom návrhu žalovaných na zriadenie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu - bude rozhodnuté v konečnom rozhodnutí. Rovnako vyslovil, že o trovách konania bude rozhodnuté až po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

V odôvodnení rozsudku uviedol, že na nehnuteľnostiach, o vydanie ktorých sa žalobcovia uchádzajú, nikdy nebola zriadená záhradkárska osada, a preto neexistuje zákonná

prekážka na ich vydanie vlastníkom. Poukazoval na to, že zvažoval a porovnával hospodársku stratu a inú stratu, ktorá by odstránením stavieb vznikla, pričom bral do úvahy, že vlastníci pozemkov od začiatku sa snažili zakročiť proti neoprávnenej výstavbe. Pôda sa prevádzala na dočasné užívanie na dobu 12 rokov, ktoré sa malo skončiť uplynutím dojedanej doby alebo dohodou. Dospel k záveru, že žalovaní užívajú dotknuté nehnuteľnosti po 3. októbri 1992 bez právneho dôvodu, pričom mali právo na postavenie len dočasných stavieb a z obsahu stavebných rozhodnutí a kolaudačných rozhodnutí vyplývalo, že boli povinní po ukončení doby nájmu všetky stavby odstrániť. Vyššie uvedený dočasný charakter právnych vzťahov a povolený druh stavieb mal podľa jeho názoru význam aj vo vzťahu k posudzovaniu legálnosti stavieb. Mal za to, že pri klasifikácii stavby ako neoprávnenej nie je rozhodujúce, že stavebník mal stavebné povolenie na výstavbu. Preto ak v prejednávannej veci uplynula dohodnutá doba nájmu pozemkov, na ktorom bola dočasná stavba umiestnená, alebo stavba výrazne prekračuje druh dočasnej stavby, prichádzal do úvahy postup podľa § 126 a § 135c Občianskeho zákonníka, lebo vlastník stavby porušením povinnosti odstrániť stavbu po uplynutí doby nájmu porušil svoju povinnosť.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 18. marca 2013 sp.zn. 6 Co 116/11 na odvolanie žalovaných potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa. Potvrdenie prvostupňového rozsudku odôvodnil jeho vecnou správnosťou. V odôvodnení potvrdzujúceho rozsudku uviedol, že súd prvého stupňa vo veci riadne zistil skutkový stav, výsledky vykonaného dokazovania vyhodnotil správne a vec posúdil správne aj po právnej stránke. Námietky žalovaných považoval za nedôvodné a neprihliadol na ne. Stotožnil sa so závermi prvostupňového súdu, že na pozemkoch žalobcov nebola zriadená záhradkárska osada a žalovaní užívali po 3. októbri 1992 sporné nehnuteľnosti neoprávnene.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal dovolanie žalovaný 1/. Žiadal, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnil odňatím možnosti konať pred súdom, ku ktorému malo dôjsť tým, že na prejednanie odvolania nebolo nariadené pojednávanie, hoci to vyžadoval dôležitý verejný záujem a potreba doplniť dokazovanie.

Žalobcovia vo vyjadrení k dovolaniu navrhli tento mimoriadny opravný prostriedok ako neopodstatnený zamietnuť a priznať im náhradu trov dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) skúmal predovšetkým prípustnosť dovolania a dospel k záveru, že smeruje proti takému rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, preto ho treba odmietnuť.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Podmienky prípustnosti dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 237 a § 238 O.s.p.

Prípustnosť dovolania v predmetnej veci podľa § 238 O.s.p. neprichádza do úvahy. Nejde totiž v dovolaní napadnutom vyhovujúcom výroku o zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu vo veci samej, ani o rozsudok, v ktorom by sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tejto veci, pretože dovolací súd v tejto veci ešte nerozhodoval. Rovnako nejde o potvrdzujúci rozsudok, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu a nejedná sa ani o potvrdenie rozsudku, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

Ak súdne konanie trpí niektorou z väd vymenovaných v ustanovení § 237 O.s.p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, pri ktorých je inak dovolanie podľa § 238 O.s.p. neprípustné. Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p., dovolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či nie je daná prípustnosť dovolania v zmysle tohto zákonného ustanovenia, teda či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad absencie návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným. Nezistil však existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonnom ustanovení. Za nedôvodnú považoval námietku dovolateľa o odňatí možnosti konať pred odvolacím súdom tým, že na prejednanie odvolania nebolo nariadené pojednávanie.

Podľa § 214 ods. 1 O.s.p. v znení účinnom v čase rozhodnutia odvolacieho súdu na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho

súdu pojednávajúce vždy, ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania a je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, c/ ide o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, d/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

Podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v ostatných prípadoch možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania.

Z dikcie ustanovenia § 214 ods. 1 O.s.p. vyplýva, že na prejednanie odvolania, ktoré smeruje proti rozhodnutiu vo veci samej, musí predseda senátu pojednávajúce nariadiť okrem iného aj vtedy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie. Či v konkrétnom prípade je nevyhnutné zopakovať alebo doplniť dokazovanie je však vecou úvahy odvolacieho súdu a nie účastníkov konania. Ak odvolací súd dospeje k záveru, že súd prvého stupňa náležitým spôsobom zistil skutkový stav veci, a preto nie je potrebné dokazovanie zopakovať alebo doplniť, nič mu nebráni (ak nejde o ostatné tri v zákone vymenované prípady) o odvolaní rozhodnúť bez nariadenia pojednávania.

Z obsahu spisu vyplýva, že v posudzovanej veci odvolací súd považoval skutkové zistenia súdu prvého stupňa za úplné a ich právne posúdenie za správne. Nepovažoval preto za potrebné súdom prvého stupňa vykonané dokazovanie zopakovať alebo dokazovanie doplniť. Nemožno mu preto vyčítať, že jeho postup, keď prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania, bol v rozpore so zákonom.

Dovolací súd sa nestotožňuje ani s názorom dovolateľa, že v danej veci bolo treba pojednávajúce nariadiť z dôvodu dôležitého verejného záujmu uvedeného v § 214 ods. 1 písm. d/ O.s.p. Podľa dôvodovej správy novely O.s.p. vykonanej zákonom č. 384/2008 Z.z., ktorým bolo zavedené toto ustanovenie, zákon necháva na voľnej úvahe odvolaciemu súdu, kedy nariadi pojednávajúce z dôvodu dôležitého verejného záujmu. Spravidla pôjde o veci týkajúce sa v rôznych súvislostiach väčšieho okruhu osôb, napr. spory týkajúce sa územného celku, sídliska. Dovolateľ však neuviedol, v čom konkrétne bola táto vec z hľadiska verejného záujmu tak dôležitá, že si to vyžadovalo na prejednanie odvolania nariadiť pojednávajúce. Len samotné tvrdenie dovolateľa o existencii dôležitého verejného záujmu bez bližšieho zdôvodnenia vplyvu konania na širší okruh subjektov, neobstojí. Samotná skutočnosť, že sa

jedná o viacero účastníkov a istú záhradkársku oblasť, nemôže znamenať, že automaticky ide o vec z hľadiska verejného záujmu za dôležitú.

So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalovaného 1/ podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietol ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 146 ods. 2 O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. tak, že žalobcom priznal náhradu týchto pozostávajúcich z odmeny ich právneho zástupcu za vyjadrenie k dovolaniu v sume 30,03 (60,07 : 2) Eur x 3 (§ 13 ods. 2 a § 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v platnom znení), z režijného paušálu 7,81 Eur (jedna stotina výpočtového základu v zmysle § 16 ods. 3 uvedenej vyhlášky) a z DPH 19,60 Eur (20 percent), t.j. spolu vo výške 117,50 Eur.

Toto uznesenie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3: 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 15. januára 2014

JUDr. Rudolf Č i r ě, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová